

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste**

Aineen nimi:	Kalsiumoksidi
Synonyymit:	Kalkki, Poltettu kalkki, Sammuttamaton kalkki, Kalsiumoksidi, Kalsinoitu kalkkikivi.
Kemiallinen nimi ja kaava:	Kalsiumoksidi - CaO
Kauppanimi:	Poltettu kalkki, Envira Q, SMA Cellkalk, SMA Kraftmesa, SMA Kalk Binder
CAS:	1305-78-8
EINECS:	215-138-9
Molekyylipaino:	56,08 g/mol
REACH-rekisteröintinumero:	
Suomi (Oy):	01-2119475325-36-0051
Ruotsi (AB):	01-2119475325-36-0063
Norja (AS):	01-2119475325-36-0053

1.2 Aineen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Aine on tarkoitettu seuraaviin käyttöihin (lista ei ole kattava):

Rakennustuoteteollisuus, kemian teollisuus, maatalous, torjunta-aineet, ympäristönsuojelu (kaasujen puhdistus, jäteveden puhdistus), juomaveden puhdistus, rehut, ruoka- ja lääketeollisuus, yhdyskuntarakentaminen, paperi- ja maali-teollisuus

1.2.1 Tunnistetut käytöt

Tarkista lista tunnistetuista käytöistä taulukossa 1 käyttöturvallisuustiedotteen liitteessä 1.

1.2.2 Käytöt, joita ei suositella:

Mikään liitteen taulukossa 1 esitetyistä tunnistetuista käytöistä ei ole sellainen, jota ei suositella.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

	Suomi	Ruotsi	Norja
Nimi:	SMA Mineral Oy	SMA Mineral AB	SMA Mineral AS
Osoite:	Selleenkatu 281 95450 Tornio	Box 329 682 27 Filipstad	Postbox 500 8601 Mo i Rana
Puhelinnumero:	+358 40 712 2360	+46 590 164 00	+47 75 13 6443
KTT:n vastuuhenkilön sähköpostiosoite:	sds@smamineral.com		

1.4 Hätäpuhelinnumero

Eurooppalainen hätänumero	112
Myrkytystietokeskus, Suomi	09 4711

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****2.1.1 Asetuksen 1272/2008/EY mukainen luokitus**

Skin irrit. 2, H315
STOT SE 3, H335 - Altistumistapa: Hengitys
Eye Dam. 1, H318

2.2 Lisätietoa

H- ja P- lausekkeet on avattu kohdassa 16.

2.3 Merkinnät

Huomiosana: Vaara

Varoitusmerkit:

Vaaralausekkeet:

- H315: Ärsyttää ihoa.
H318: Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H335: Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä

Turvalausekkeet:

- P102: Säilytä lasten ulottumattomissa.
P280: Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvonsuojainta.
P305/P351/P338: Jos kemikaalia joutuu silmiin, huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan ja poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P302/P352: Jos kemikaalia joutuu iholle, pese runsaalla vedellä.
P310: Ota välittömästi yhteys Myrkytystietokeskukseen tai lääkäriin
P261: Vältä pölyn/suihkeen hengittämistä.
P304/P340: Jos kemikaalia on hengitetty, siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää.
P501: Hävitä sisältö/pakkaus vaarallisten jätteiden keräyspisteeseen.

2.4 Muut vaarat

Aine ei täytä PBT- tai vPvB-aineita koskevia kriteereitä.

Ei muita tunnistettuja vaaroja.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINESOSISTA

3.1 Aineet

Pääainesosa: Kalsiumoksidi

CAS nro	EG nro	Rekisteröinti nro	Aine	Pitoisuus	Luokittelu asetuksen (EG) Nro 1272/2008 [CLP] mukaan
1305-78-8	215-138-9	01-2119475325-36	Kalsiumoksid i	>90	Eye Dam 1 H318 Skin Irrit. 2 H315 STOT SE 3 (inhalation) H335

Epäpuhtaudet: Ei sisällä luokituksen ja merkinnän kannalta merkityksellisiä epäpuhtauksia.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleiset huomiot

Myöhemmin ilmeneviä vaikutuksia ei ole havaittu. Käännäytävä aina lääkärin puoleen, paitsi pienissä altistumisissa.

Ainetta hengitettäessä

Siirrettävä pölyn lähde tai siirrettävä henkilö raittiiseen ilmaan. Hakeuduttava lääkärin hoitoon välittömästi.

Ihokosketus

Harjattava huolellisesti ja varoen altistunut ihoalue tuotteen poistamiseksi iholta. Pestävä altistunut ihoalue välittömästi runsaalla vedellä. Riisuttava tahriintunut vaatetus. Hakeuduttava tarvittaessa lääkärin hoitoon.

Silmäkosketus

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä useita minutteja, poistettava piilolinssit jos mahdollista ja hakeuduttava lääkärin hoitoon.

Nieltäessä

Huuhdeltava suu vedellä ja juotettava runsaasti vettä. Älä oksennuta. Hakeuduttava lääkärin hoitoon välittömästi.

Ensiapua antavan suojautuminen

Vältä aineen kontaktia ihon, silmä ja vaatteiden kanssa. Käytä sopivia suojaimia (kts. kohta 8.)

Vältä pölyn hengittämistä—varmista riittävä ilmanvaihto tai käytä sopivaa hengityssuojainta. Käytä soveltuvia suojavälineitä (kts. kohta 8.)

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Kalsiumoksidi ei ole välittömästi myrkyllistä nieltynä, joutuessaan iholle tai hengitettynä. Aine on luokiteltu ihoa ja hengityselimiä ärsyttäväksi, ja aiheuttaa vakavan silmävaurion vaaran. Pääasiallinen terveysriski on aineen aiheuttamat paikalliset vaikutukset (pH-vaikutus), eivät aineen systemaattiset haittavaikutukset.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Seuraa kohdassa 4.1 annettuja ohjeita.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

5.1.1 Sopivat sammutusaineet

Sopivat sammutusaineet: Aine ei ole palavaa. Käytä kuivaa jauhe-, vaahto- tai CO₂-sammutinta ympäröivän palon sammuttamiseksi.

Käytä sammuttamiseen toimia, jotka soveltuvat paikallisiin olosuhteisiin ja ympäristöön.

5.1.2 Soveltumattomat sammutusaineet

Älä käytä vettä. Vältä aineen kostumista.

5.2 Aineesta tai seoksesta aiheutuvat erityiset vaara

Kalsiumoksidi reagoi veden kanssa ja kehittää lämpöä. Tämä voi aiheuttaa vaaraa syttyville materiaaleille.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Vältä pölyn muodostumista. Käytä hengityksensuojainta. Käytä sammuttamiseen toimia, jotka soveltuvat paikallisiin olosuhteisiin ja ympäristöön.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

6.1.1 Muu kuin pelastushenkilökunta

Pölytaso pidettävä mahdollisimman alhaisena.

Riittävä ilmavaihto varmistettava.

Pidettävä suojavarusteettomat henkilöt loitolla.

Vältettävä kosketusta ihon, silmien ja vaatteiden kanssa – käytettävä sopivaa suojavarustusta (katso kohta 8).

Vältettävä pölyn hengittämistä – varmistettava riittävä ilmanvaihto tai sopivien suojavarusteiden käyttö, käytettävä sopivaa suojavarustusta (katso kohta 8).

Vältettävä aineen kostumista.

6.1.2 Pelastushenkilökunta

Pölytaso pidettävä mahdollisimman alhaisena.

Varmista riittävä ilmanvaihto.

Pidettävä suojavarusteettomat henkilöt loitolla.

Vältettävä kosketusta ihon, silmien ja vaatteiden kanssa – käytettävä sopivaa suojavarustusta (katso kohta 8).

Vältettävä pölyn hengittämistä – varmistettava riittävä ilmanvaihto tai sopivien suojavarusteiden käyttö, käytettävä sopivaa suojavarustusta (katso kohta 8).

Vältettävä aineen kostumista.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Rajoitettava päästöä. Materiaali pidettävä kuivana, jos mahdollista. Päästöalue peitettävä, jos mahdollista, turhien pölyhaittojen välttämiseksi. Vältettävä hallitsemattomia päästöjä vesistöön ja viemäriin (pH:n nousu). Laajemmasta päästöstä vesistöön on ilmoitettava ympäristö- ja valvontaviranomaisille.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja välineet

Pölyn muodostumista vältettävä kaikissa tapauksissa.

Materiaali pidettävä kuivana, jos mahdollista.

Tuote kerättävä mekaanisesti kuivaa menetelmää käyttäen.

Käytettävä imuria tai lapioitava säkkeihin.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Lisätietoja altistumisen hallinnasta, henkilökohtaisista suojavarusteista ja tuotteen hävittämisestä tämän käyttöturvallisuustiedotteen kohdissa 8 ja 13 sekä liitteessä.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

7.1.1 Varotoimet

Vältettävä iho- ja silmäkosketusta. Käytettävä henkilösuojaimia (kts. kohta 8). Piilolinsejä ei tule käyttää tätä tuotetta käsiteltäessä. Suositeltavaa pitää henkilökohtainen silmänhuuhtelupullo käden ulottuvilla. Pölytaso pidettävä mahdollisimman alhaisena. Vältettävä pölyämistä. Pölylähteet koteloitava, käytettävä pölynpoistoa (pölynkerääjä käsittelykohteessa). Käsittelylaitteiston tulisi mieluiten olla koteloitu. Säkkien käsittelyssä tulee huomioida Direktiivissä 90/269/EEC esitetyt riskien mukaiset varotoimenpiteet.

7.1.2 Yleiset työhygieniaohteet

Vältä aineen hengittämistä sekä iho- ja silmäkosketusta. Yleisiä työterveystoimia vaaditaan aineen turvallisen käsittelyn turvaamiseksi. Nämä toimet sisältävät hyvät henkilöstö- ja puhtaanapitokäytännöt (esim. säännöllinen siivous asianmukaisilla välineillä). Syöminen, juominen ja tupakointi on kielletty työskentelyalueilla. Käy suihkussa ja vaihda vaatteet työvuoron päätyttyä. Älä käytä tahrinuneita työvaatteita kotona.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoitava kuivassa tilassa. Vältettävä kosketusta ilman ja kosteuden kanssa. Irtotavara tulisi varastoida tarpeeseen suunnitellussa silossa. Pidettävä erillään hapoista, huomattavista paperimääristä, oljista ja nitroyhdisteistä. Pidettävä lasten ulottumattomissa. Ei saa käyttää alumiinia kuljetukseen tai varastointiin, jos on olemassa vesikosketuksen vaara.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Kts. tunnetut käyttökohteet taulukossa 1 käyttöturvallisuustiedotteen liitteessä.

Lisätietoja asianmukaisesta altistumisskenaariosta, saatavilla liitteen kohdassa 2.1: Työntekijän altistumisen hallinta.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

SCOEL:n suositus (SCOEL/SUM/137 February 2008; katso kohta 16.6):

Työperäisen altistuksen raja-arvo (OEL), 8 h TWA: 1 mg/m³ hengitettävä kalsiumoksidipöly

Altistuksen raja-arvo lyhyellä aikavälillä (STEL), 15 min: 4 mg/m³ hengitettävä kalsiumoksidipöly

DNEL-arvot (Vaikutukseton altistumistaso):

Työntekijät	Akuutti	Pitkäaikainen
Suun kautta: Ei vaadittu		
Hengitettynä		
Systeeminen	Ei ole havaittu vaaroja	Ei ole havaittu vaaroja
Paikallinen	4 mg/m ³	1 mg/m ³
Ihoaltistus		
Systeeminen	Ei ole havaittu vaaroja	Ei ole havaittu vaaroja
Paikallinen	Vaaroja havaittu, mutta arvoa ei saatavilla	Vaaroja havaittu, mutta arvoa ei saatavilla

Kuluttajat	Akuutti	Pitkäaikainen
Suun kautta		
Paikallinen	Ei oletettua altistumista	Ei oletettua altistumista
Systeeminen	Ei tunnistettua vaaraa	Ei tunnistettua vaaraa
Hengitettynä		
Paikallinen	4 mg/m ³	1 mg/m ³
Systeeminen	Ei ole havaittu vaaroja	Ei ole havaittu vaaroja
Ihoaltistus		
Systeeminen	Ei ole havaittu vaaroja	Ei ole havaittu vaaroja
Paikallinen	Vaaroja havaittu, mutta arvoa ei saatavilla	Vaaroja havaittu, mutta arvoa ei saatavilla

PNEC-arvot:

Makea vesi	0,37 mg/l
Makean veden sedimentit:	Ei PNEC-arvoa, Ei riittävästi dataa saatavilla
Merivesi:	0,24 mg/l
Merisedimentit:	Ei PNEC-arvoa, Ei riittävästi dataa saatavilla
Ruoka (rikastuminen ravintoketjussa):	Ei ole havaittu vaaroja, Ei kerry ravintoketjussa
Mikro-organismit jäteveden puhdistuksessa	2,27 mg/l
Maaperä (maatalous)	817,4 mg/kg soil dw (suhteessa maan kuivapainoon)
Ilma	Ei ole havaittu vaaroja

Kansalliset työpaikan ilman raja-arvot:

Suomi (STM (538/2018)) (HTP-arvot)

Kalsiumhydroksidi	8h	15 min
-hengitettävä pöly	1 mg/m ³	4 mg/m ³
Kalsiumoksidi		
-hengitettävä pöly	1 mg/m ³	4 mg/m ³

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Mahdollisen altistumisen ehkäisemiseksi pölyn muodostumista tulisi välttää. On suositeltavaa käyttää sopivaa suojaruustusta. Silmänsuojausta (esim. suojalaseja tai visiirejä) tulee käyttää, paitsi jos silmäkosketus voidaan välttää käyttökohteen luonteen ja tyyppin perusteella (esim. suljettu prosessi). Lisäksi kasvonsuojusta, suojavaatetusta ja turvakengästä tulee käyttää tarpeen mukaan.

Tarkista liitteessä esitetty asianmukainen altistumisskenaario.

8.2.1 Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet

Käytettävä prosessisuojia, paikallista poistoilmanvaihtoa tai muita teknisiä ratkaisuja, joilla ilman mukana leviävien pölyjen tasot pidetään määritettyjen altistumisrajojen alapuolella.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojoimenpiteet, kuten henkilönsuojaimet

a. Silmien tai kasvojen suojaus

Tuotetta käsiteltäessä ei saa käyttää piilolinsskejä. Jauheita käsiteltäessä on pidettävä sivusuojilla varustettuja suojalaseja tai kokoleveitä suojasilmälaseja. Suositeltavaa pitää henkilökohtainen silmänhuuhtelupullo käden ulottuvilla.

b. Ihonsuojaus

Kalsiumoksidi on luokiteltu ihoa ärsyttäväksi, joten ihoaltistus tulee minimoida niin hyvin kuin teknisesti on mahdollista. Tuotetta käsiteltäessä tulee käyttää suojakäsineitä (nitrilikyllästetyt käsineet), ihon kokonaan kattava vaatetusta, täyspitkiä housuja, pitkähaihaista suojaavaa, jossa tiukat hihojen ja lahkeiden suut, sekä emäksiä kestäviä ja pölyltä suojaavia jalkineita.

c. Hengityksen suojaus

Suosittelavaa käyttää paikallista ilmanvaihtoa tason pitämiseksi määritettyjen altistumisrajojen alapuolella. Altistumistasoista riippuen suositeltavaa käyttää sopivaa hiukkassuodatinta – tarkista asianmukainen altistumisskenaario liitteestä.

d. Lämpövaarat

Aine ei aiheuta lämpövaaraa, joten erityistä huomiota ei tarvita.

8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen

Kaikki ilmanvaihtojärjestelmien kautta johdettava poistoilma on suodatettava.

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

Rajoita vuotoa. Laajemmasta vuodosta vesistöön on ilmoitettava ympäristö- ja valvontaviranomaisille.

Tarkista liitteen asianmukaisesta altistumisskenaariosta yksityiskohtainen kuvaus riskinhallintamenetelmistä riittävän ympäristönsuojelun turvaamiseksi.

Lisätietoja käyttöturvallisuustiedotteen liitteessä.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto:	Valkoinen tai vaalean ruskehtava (beige) kiinteä materiaali vaihtelevan kokoisena: paloina, rakeina tai hienona jauheena.
Haju:	hajuton
Hajukynnys:	ei soveltuva
pH:	12,3 kyllästetty liuos 20 °C:ssa
Sulamispiste:	> 450 °C (tutkimustulos, EU A.1 menetelmä)
Kiehumispiste:	ei soveltuva (kiinteä kiehumispisteessä > 450 °C)
Leimahduspiste:	ei soveltuva (kiinteä sulamispisteessä > 450 °C)
Haihtumisnopeus:	ei soveltuva (kiinteä sulamispisteessä > 450 °C)
Syttyvyys:	ei syttyvä (tutkimustulos, EU A.10 menetelmä)
Räjähdyksrajat:	ei räjähtävä (ei sisällä kemiallisia rakenteita, jotka liittyvät räjähtäviin ominaisuuksiin)
Höyrynpaine:	ei soveltuva (kiinteä sulamispisteessä > 450 °C)
Höyryntiheys:	ei soveltuva
Suhteellinen tiheys:	3,31 kg/dm ³ (tutkimustulos, EU A.3 menetelmä)
Liukoisuus:	1337,6 mg/L (tutkimustulos, EU A.6 menetelmä)
Jakautumiskerroin:	ei soveltuva (epäorgaaninen aine)
Itsesyttymislämpötila:	ei itsesyttymistä alle 400 °C lämpötilassa (tutkimustulos, EU A.16 menetelmä).
Hajoamislämpötila:	ei soveltuva
Viskositeetti:	ei soveltuva (kiinteä sulamislämpötilassa > 450 °C)
Räjähtävät ominaisuudet:	ei räjähtävä (pidetään inerttinä suhteessa räjähtävyyteen, sillä kalsium ja happi ovat jo suosimassaan hapettuneessa tilassa)
Hapettavuus:	ei hapettavia ominaisuuksia (Kemiallisen rakenteen perusteella aine ei sisällä happiylijäämää tai rakenteellisia ryhmiä, joilla on taipumus reagoida eksotermisesti palavien aineiden kanssa)

9.2 Muut tiedot

Ei muita tietoja.

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Kalsiumoksidi reagoi eksotermisesti veden kanssa muodostaen kalsiumdihydroksidia.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Normaaleissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa (kuivat olosuhteet) kalsiumoksidi on kemiallisesti vakaata.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Reagoi eksotermisesti happojen kanssa muodostaen kalsiumsuoloja.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Minimoitava altistuminen ilmalle ja kosteudelle hajoamisen välttämiseksi.

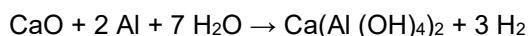
10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Kalsiumoksidi reagoi eksotermisesti veden kanssa muodostaen kalsiumdihydroksidia:

Kalsiumoksidi reagoi eksotermisesti happojen kanssa muodostaen kalsiumsuoloja.

Kalsiumoksidi reagoi alumiinin ja messingin kanssa kosteissa olosuhteissa muodostaen vetyä (kaasu):

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei vaarallisia hajoamistuotteita.

Lisätietoja: kalsiumoksidi absorboi kosteutta ja hiilidioksidia ilmasta muodostaen kalsiumkarbonaattia, joka on yleinen materiaali luonnossa.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

a. Välitön myrkyllisyys

Suun kautta: LD₅₀ > 2000 mg/kg bw (OECD 425, rotta)

Ihon kautta: LD₅₀ > 2500 mg/kg bw (kalsiumdihydroksidi, OECD 402, kani); read-across -tulokset soveltuvat myös kalsiumoksidisiin, sillä kalsiumoksidi muodostaa kosteuden kanssa kalsiumhydroksidia

Hengitettäessä: ei tutkimustietoa

Kalsiumoksidi ei ole välittömästi myrkyllinen.

b. Ihosyövyttävyyksi/ihoärsytys

Kalsiumoksidi aiheuttaa ihoärsytystä (*in vivo*, kani).

Kalsiumdihydroksidi ei syövytä ihoa (*in vitro*, OECD 431). Tulokset ovat sovellettavissa myös kalsiumoksidisiin.

c. Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Kalsiumoksidi aiheuttaa vakavan silmävaurion vaaran (tutkimukset silmä-ärsytyksestä (*in vivo*, kani)).

d. Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Ei saatavilla olevaa tietoa. Kalsiumoksidia ei pidetä ihoa herkistävänä vaikutuksen luonteen (pH-muutos) perusteella ja koska kalsium on olennaista ihmisten ravinnossa.

e. Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Kalsiumdihydroksidi ei ole genotoksinen (*in vitro*, OECD 471, 473 and 476). Tulokset ovat sovellettavissa myös kalsiumoksidisiin. Kalsiumin yleisyyden ja oleellisuuden perusteella sekä koska kalsiumoksidin aiheuttama pH:n muutos vedessä ei ole fysiologisesti merkittävä, kalsiumoksidi ei todennäköisesti ole genotoksinen.

f. Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Kalsium (Ca-laktaattimuodossa) ei ole karsinogeenistä (kokeellinen tulos, rotta).

Kalsiumoksidin pH-vaikutus ei lisää karsinogeenisyyden riskiä.

Perustuen myös epidemiologisiin tietoihin ihmisistä, kalsiumoksidilla ei ole karsinogeenistä potentiaalia.

g. Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Kalsium (Ca-karbonaattimuodossa) ei ole toksista lisääntymiselle (kokeellinen tulos, hiiri).

pH-vaikutus ei lisää riskiä lisääntymiselle.

Perustuen myös epidemiologiseen tietoon ihmisistä, kalsiumoksidilla ei ole toksisuuspotentiaalia lisääntymiselle.

Eri kalsiumsuoloilla tehdyissä eläinkokeissa tai kliinisissä tutkimuksissa ei havaittu minkäänlaisia vaikutuksia lisääntymiselle tai kehitykselle. Katso myös elintarvikealan tiedekomitean dokumentti (kohta 16.6). Kalsiumoksidi ei siis ole toksinen lisääntymiselle ja/tai kehitykselle.

h. Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

CaO ärsyttää hengitysteitä. Ihmisten terveysvaikutusten pohjalta tehdyn yhteenvedon ja arvioinnin pohjalta SCOEL suosittaa (Anonymous, 2008) kalsiumoksidin luokittelemista hengitysteitä ärsyttäväksi.

i. Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Elintarvikealan tiedekomitea SCF:n määrittämä kalsiumin saannin yläraja (UL) suun kautta on aikuisille UL = 2500 mg/d, mikä vastaa 36 mg/kg bw/d (70 kg:n painoinen henkilö).

CaO:n myrkyllisyyttä ihoaltistuksen kautta ei pidetä oleellisena, koska CaO:n imeytyminen ihon läpi ei ole merkittävää ja koska pääasiallinen terveysvaikutus (pH:n muutos) on paikallinen ärsytys.

Työhygieenisten raja-arvojen komitean (SCOEL) määrittelemä 8 tunnin TWA hengitysteialtistumiselle on 1 mg/m³ alveolijakeista pölyä.

j. Aspiraatiovaara

Kalsiumoksidin ei tiedetä aiheuttavan aspiraatiovaaraa.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

12.1.1 Akuutti/pitkäaikainen toksisuus kalalle

LC50 (96h) makean veden kalalajeille: 50,6 mg/l (kalsiumdihydroksidi)

LC50 (96h) meriveden kalalajeille: 457 mg/l (kalsiumdihydroksidi)

12.1.2 Akuutti/pitkäaikainen toksisuus vesiselkärangattomille

EC50 (48h) makean veden selkärangattomille: 49,1 mg/l (kalsiumdihydroksidi)

LC50 (96h) meriveden selkärangattomille: 158 mg/l (kalsiumdihydroksidi)

12.1.3 Akuutti/pitkäaikainen toksisuus vesikasvillisuudelle

EC50 (72h) makean veden leville: 184,57 mg/l (kalsiumdihydroksidi)

NOEC (72h) makean veden leville: 48 mg/l (kalsiumdihydroksidi)

12.1.4 Toksisuus mikro-organismeille, esim. bakteerit

Korkeissa pitoisuuksissa kalsiumoksidia käytetään jätevesilietteen desinfiointiin, jolloin desinfiointivaikutus saavutetaan lämpötilan ja pH:n nousun avulla.

12.1.5 Krooninen toksisuus vesielioille

NOEC (14d) meriveden selkärangattomille: 32 mg/l (kalsiumdihydroksidi)

12.1.6 Toksisuus maaperäorganismeille

EC10/LC10 tai NOEC maaperän makro-organismeille: 2000 mg/kg soil dw (kalsiumdihydroksidi)

EC10/LC10 tai NOEC maaperän mikro-organismeille: 12000 mg/kg soil dw (kalsiumdihydroksidi)

12.1.7 Toksisuus kasvillisuudelle (maapinta)

NOEC (21d) kasvillisuudelle (maapinta): 1080 mg/kg (kalsiumdihydroksidi)

12.1.8 Yleiset vaikutukset

Välitön pH-vaikutus. Vaikka tuotetta käytetään veden happamuuden säätelyyn, voi yli 1g/l olla vahingollista vesielioille. pH-arvo >12 laskee nopeasti laimentumisen ja karbonatisoitumisen seurauksena.

12.1.9 Lisätietoa

Read-across -tulokset soveltuvat myös kalsiumoksidille, sillä kalsiumhydroksidia muodostuu kalsiumoksidin reagoiessa kosteuden kanssa.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Ei olennainen epäorgaaniselle aineelle.

12.3 Biokertyvyys

Ei olennainen epäorgaaniselle aineelle.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Kalsiumoksidi reagoi veden ja/tai hiilidioksidin kanssa muodostaen kalsiumdihydroksidia ja/tai kalsiumkarbonaattia, jotka ovat niukkaliukoisia ja siten heikosti kulkeutuvia useimmissa maaperälajeissa. Lisäksi tuotteita käytetään maanparannukseen.

12.5 PBT- and vPvB-arvioinnin tulokset

Ei olennainen epäorgaaniselle aineelle.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei muita tunnettuja haittavaikutuksia.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Kalsiumoksidin hävittämisen tulee tapahtua paikallisen ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tuotteen prosessointi, käyttö tai kontaminaatio saattaa muuttaa jätteiden käsittelyn vaihtoehtoja. Pakkauksen ja käyttämättömän sisällön hävittäminen tulee tapahtua kansallisten ja paikallisten vaatimusten mukaisesti.

Käytetty pakkaus on tarkoitettu vain tämän tuotteen pakkaamiseen. Pakkaus tulee tyhjentää täysin käytön jälkeen.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

Kalsiumoksidia ei ole luokiteltu vaaralliseksi kuljetukseksi (ADR (tiekuljetukset), RID (rautatiekuljetukset), IMDG / GGVSea (merikuljetukset)).

14.1 YK-numero

UN 1910

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Kalsiumoksidi

14.3 Kuljetuksen vaaraluokat

Luokka 8 (ICAO/IATA)

14.4 Pakkausryhmä

Ryhmä III (Lentokuljetukset (ICAO/IATA))

14.5 Ympäristövaarat

Ei merkitystä.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Vältettävä pölypäästöjä kuljetuksen aikana käyttämällä jauheille säiliökuljetusta ja palakalkille peitettyjä kuorma-autokuljetuksia.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti
Ei säädettyjä vaatimuksia.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lupamenettely: Ei vaadittu

Käyttöihin kohdistuvat rajoitukset: Ei ole

rajoitukset:

Muut EU-lainsäädännöt: Kalsiumoksidin ei ole SEVESO-ainetta, ei otsonia tuhoava aine eikä pysyvä orgaaninen yhdiste.

Kansalliset

lainsäädännöt:

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Tälle aineelle on tehty kemikaaliturvallisuusarviointi.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Käyttöturvallisuustiedotteen sisältämä tieto perustuu viimeisimpään saatavilla olleeseen tietoon, mutta ei takaa tuotteen tiettyjä ominaisuuksia eikä muodosta laillisesti voimassa olevaa sopimussuhdetta.

16.1 Vaaralausekkeet

H315: Ärsyttää ihoa.

H318: Vaurioittaa vakavasti silmiä.

H335: Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä

16.2 Turvalausekkeet

P102: Säilytä lasten ulottumattomissa.

P280: Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvonsuojainta.

P305+P351+P338: Jos kemikaalia joutuu silmiin, huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista

P310: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.

P302+P352: Jos kemikaalia joutuu iholle, pese runsaalla vedellä ja saippualla.

P261: Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.

P304/P340: Jos kemikaalia on hengitetty, siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää.

P501: Hävitä sisältö/pakkaus vaarallisten jätteiden keräyspisteeseen.

16.3 Käytetyt lyhenteet

DNEL: vaikutukseton altistumistaso

EC₅₀: mediaani vaikuttava pitoisuus

LC₅₀: mediaani tappava pitoisuus

LD₅₀: mediaani tappava annos

NOEC: pitoisuus, joka ei aiheuta havaittavaa vaikutusta

OEL: työperäisen altistumisen raja-arvo

HTP: haitalliseksi tunnettu pitoisuus

ICAO: International Civil Aviation Organization

IATA: International Air Transport Association

PBT: pysyvä, biokertyvä ja myrkyllinen aine

PNEC: haitaton pitoisuus

STEL: altistuksen raja-arvo lyhyellä aikavälillä

TWA: aikapainotteinen keskiarvo

vPvB: erittäin pysyvä ja erittäin biokertyvä aine

ADR: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

ADN: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways

IMDG: International Maritime Dangerous Goods Code

RID: Regulations concerning the international railway transport of dangerous goods

16.4 Käytetyt tiedonlähteet:

Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]

Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH)₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008

16.5 Muutokset

Syyskuu 2018 (Versio 4.2/FI)

Päivitetty tyylit

Päivitetty yläotsikon nimi vastaamaan nettisivua ja tiedoston nimeä

Kohta 1.1 Lisätty Ruotsin REACH rek.nro.

Kohta 1.3 Lisätty AB ja AS:n yhteystiedot

Kohta 8.1 Päivitetty HTP-arvot

Kohta 16.5 Palautettu pidempi muutosten seuranta ja muutettu otsikko

Syyskuu 2017 (Versio 4.1/FI)

Kohta 1.1: Lisätty kauppanimi Envira Q

Vastuuvapauslauseke:

Käyttöturvallisuustiedote perustuu REACH-asetuksen säännöksiin (1907/2006/EY; artikla 31 ja liite II), ja sen jälkeen voimaantulleiden muutosten mukaisesti. Käyttöturvallisuustiedotteen sisältö on tarkoitettu ohjeeksi materiaalin käsittelyyn asianmukaisin varotoimenpitein. Käyttöturvallisuustiedotteen vastaanottajan vastuulla on varmistaa, että kaikki jotka voivat käyttää ja käsitellä tuotetta, tai hävittää tuotteen, tai jotka voivat muulla tavoin tulla kosketukseen tuotteen kanssa, lukevat ja ymmärtävät tässä esitetyn tiedon. Tässä käyttöturvallisuustiedotteessa esitetyt tiedot ja ohjeet perustuvat ilmoitettuna päivänä saatavilla olleeseen tieteelliseen ja tekniseen tietoon. Sitä ei tule tulkita takuuna teknisestä suorituskyvystä tai sopivuudesta tiettyihin käyttökohteisiin, eikä se muodosta laillisesti voimassaolevaa sopimussuhdetta. Tämä käyttöturvallisuustiedotteen versio korvaa kaikki aiemmat versiot.

LIITE

Altistumisskenaariot